

Rada
Európskej únie

V Bruseli 13. júna 2022
(OR. fr)

9895/22

LIMITE

ENV 577
MI 447
RELEX 744
CODEC 854

**Medziinštitucionálny spis:
2021/0367(COD)**

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Návrh NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY o preprave odpadu, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1257/2013 a (EÚ) 2020/1056 – správa o pokroku

I. ÚVOD

1. Cieľom tejto správy je poskytnúť informácie o celkovom stave prác a prehľad o pokroku, ktorý sa v Rade dosiahol v súvislosti s návrhom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o preprave odpadu, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1257/2013 a (EÚ) 2020/1056. Cieľom tohto návrhu je nahradiť súčasné nariadenie o preprave odpadu a zmeniť nariadenie o recyklácii lodí. Celkovým cieľom je lepšia ochrana životného prostredia a verejného zdravia, ktorá súvisí s vplyvmi nevyhovujúcej cezhraničnej prepravy odpadu, ako aj vykonanie Bazilejského dohovoru a začlenenie pravidiel OECD.

2. Európska komisia uverejnila návrh prepracovaného znenia nariadenia (ES) č. 1013/2006 zo 14. júna 2006 o preprave odpadu 17. novembra 2021. Toto nariadenie sa týka prepravy odpadu v rámci EÚ, ako aj do tretích krajín (OECD a iných krajín). Návrh je súčasťou vykonávania Európskej zelenej dohody, konkrétne akčného plánu pre obehové hospodárstvo a akčného plánu nulového znečistenia, ako aj stratégie na boj proti organizovanej trestnej činnosti na roky 2021 – 2025. Návrh sprevádza oznámenie Komisie s názvom „Náš odpad, naša starosť: preprava odpadu v čistom a obehovejšom hospodárstve“.
3. Komisia navrhuje použiť vzájomne sa posilňujúcu kombináciu politík zameraných na tieto základné prvky:
- uľahčiť prepravu odpadu na opätovné použitie a recykláciu v EÚ;
 - prísnejšie požiadavky na vývoz odpadu mimo Európskej únie;
 - posilniť boj proti nedovolenému obchodovaniu s odpadom.
4. Návrh nariadenia má 82 článkov a 16 príloh. Je rozdelený na 8 hláv, pričom tri z nich tvoria úplne nové ustanovenia oproti súčasnému nariadeniu. Hlava II obsahuje ustanovenia týkajúce sa prepravy odpadu v rámci Únie, a to s tranzitom cez tretie krajiny alebo bez takého tranzitu. Hlava IV obsahuje ustanovenia týkajúce sa vývozu odpadu z Únie do tretích krajín. A napokon hlava VII obsahuje ustanovenia týkajúce sa presadzovania tohto nariadenia. V súvislosti s ustanoveniami hlavy IV sa tiež vypracovali prílohy VIII a X. V prílohe X sa spresňujú kritériá na preukázanie toho, že cieľové zariadenia na spracovanie odpadu v tretích krajinách nakladajú s odpadom environmentálne vhodným spôsobom.
- V prílohe VIII sa uvádza formulár žiadosti o zaradenie do zoznamu krajín, do ktorých je povolené z Európskej únie vyvážať na zhodnocovanie odpad, ktorý nie je nebezpečný.

5. V Európskom parlamente analyzoval návrh Výbor pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín. Návrh správy bol uverejnený 11. apríla 2022. Dátum hlasovania o správe ešte nie je známy. Spolu bolo navrhnutých 599 pozmeňujúcich návrhov.
6. Konzultovalo sa s Výborom regiónov a Hospodárskym a sociálnym výborom Výbor regiónov sa rozhodol nezaujať stanovisko. Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal stanovisko 23. februára 2022.

II. PRÁCA V RÁMCI RADY

7. V rámci Rady je za preskúmanie návrhu zodpovedná pracovná skupina pre životné prostredie. Komisia prezentovala návrh nariadenia a posúdenie vplyvu počas neformálnej videokonferencie členov pracovnej skupiny pre životné prostredie, ktorá sa uskutočnila 6. decembra 2021. Komisia návrh prezentovala aj na zasadnutí Rady pre životné prostredie 20. decembra 2021.
8. Revízia nariadenia o preprave odpadu bola jednou z hlavných priorít francúzskeho predsedníctva, pričom cieľom bolo úvodné preskúmanie všetkých článkov návrhu. Počas francúzskeho predsedníctva sa rokovaniam o tomto návrhu venovalo 7 zasadnutí pracovnej skupiny pre životné prostredie, a to 14. a 28. januára, 4. februára, 10. a 28. marca, 12. apríla a 17. mája a jedna neformálna videokonferencia pracovnej skupiny pre životné prostredie 27. apríla. Ustanovenia týkajúce sa úlohy Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF) boli prezentované aj na zasadnutí pracovnej skupiny pre boj proti podvodom 20. mája 2022. Okrem toho delegácie zaslali mnoho písomných pripomienok. Tieto zasadnutia umožnili prvú diskusiu o ustanoveniach nariadenia, ako aj preskúmanie prvého kompromisného návrhu predsedníctva týkajúceho sa hláv I a II. Nasledujúci text sa zaoberá hlavnými bodmi rokovaní.

Preprava odpadu v rámci Únie

9. Hlavnou novinkou v pravidlách prepravy odpadu v rámci EÚ je zavedenie elektronického systému, ktorý má uľahčiť komunikáciu medzi dotknutými aktérmi a orgánmi. Zavedenie elektronického systému podporili všetky delegácie. Z rokovaní je zrejmý silný záujem lepšie pochopiť, aké funkcie bude tento systém mať a ako by sa mohol prepojiť so systémami, ktoré už existujú v niektorých členských štátoch.
10. Keďže hlavným cieľom zavedenia elektronického systému je skrátiť postup udeľovania súhlasu s prepravou odpadu, Komisia navrhla kratšie lehoty pre príslušné orgány a oznamovateľov. Toto vyvolalo obavy u delegácií, ktorých väčšina tieto kratšie lehoty spochybnila vzhľadom na to, že kratšie lehoty by mohli ohroziť trvanie potrebného dialógu medzi stranami.
11. Väčšina delegácií súhlasí s návrhom zakázať prepravu odpadu na zneškodnenie. Delegácie však zdôraznili praktické aspekty a vykonávanie navrhovaných ustanovení. Boli položené otázky týkajúce sa výkladu podmienok výnimky, ako aj osobitostí malých členských štátov a cezhraničných regiónov.
12. K novému prístupu k tichému súhlasu príslušného orgánu miesta odoslania bolo veľa pripomienok.

Ustanovenia týkajúce sa vývozu odpadu do tretích krajín

13. Delegácie vo všeobecnosti kladne prijali návrh Komisie zaviesť prísnejšiu úpravu vývozu odpadu do tretích krajín. Viaceré delegácie zdôraznili, že je potrebné sa uistiť, aby sa s odpadom vyvezeným do tretích krajín nakladalo environmentálne udržateľným spôsobom.

14. V návrhu Komisie sa ustanovuje, že vývoz odpadu do krajín mimo OECD bude v zásade zakázaný okrem prípadov, keď dotknutá krajina oznámila Komisii, že si želá prijímať odpad z EÚ a preukázala, že je schopná s odpadom zaobchádzať udržateľným spôsobom. Tento prístup Komisie zameraný na vytvorenie zoznamu krajín mimo OECD, ktoré oznámili, že si želajú prijímať odpad z EÚ, sa stretol so záujmom delegácií, ako aj návrh požadovať od podnikov vyvážajúcich odpad, aby overili, že miesto, ktoré odpad prijíma, podlieha nezávislému auditu. Zároveň odznelo množstvo otázok o realizácii uvedených auditov.
15. Niektoré delegácie poznamenali, že ustanovenia nariadenia by nemali negatívne ovplyvniť malé štáty, ktorých nakladanie s odpadom a najmä jeho zneškodňovanie vo veľkej miere závisí od vývozu.

Posilnenie kontrol nezákonných tokov odpadu a úloha úradu OLAF

16. Delegácie vo všeobecnosti uvítali posilnenie kontrolných opatrení. Otázky delegácií však vyvolala nová úloha Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF), ako aj ustanovenia o správnych sankciách.
17. Diskusia o príslušných ustanoveniach týkajúcich sa úlohy úradu OLAF prebehla počas neformálnej videokonferencie členov skupiny pre životné prostredie 27. apríla. Členské štáty vzniesli viacero otázok o mandáte uvedenej agentúry, jej úlohe vo vzťahu k ďalším subjektom ako je INTERPOL a EUROPOL, a jej prostriedkoch na vykonávanie vyšetrovaní v členských štátoch. Otázky sa týkali aj personálu a kapacít OLAF-u, konkrétnych postupov v oblasti spolupráce s vnútroštátnymi orgánmi či kontrol v teréne.
18. Pokiaľ ide o sankcie, delegácie sa pýtali na vzťah medzi správными sankciami a trestnoprávnymi sankciami, ako aj na možnosť prijať sankcie prísnejšie než tie, ktoré sú stanovené v nariadení.

19. Viaceré delegácie žiadali, aby sa zachovala skupina korešpondentov v aktuálnej forme a požadovali objasnenia týkajúce sa expertných skupín uvedených v návrhu nariadenia.

III. PRÁCA PREDSEDNÍCTVA

20. Predsedníctvo na základe uvedených rokovaní a písomných pripomienok vypracovalo kompromisné návrhy hlavy I návrhu nariadenia, ktorá sa týka účelu, rozsahu pôsobnosti a vymedzení pojmov. Predsedníctvo prepracovalo aj hlavu II o preprave odpadu v rámci Európskej únie a zapracovalo do nej zmeny, ktoré sú podľa jeho názoru pre delegácie prijateľné. Napriek tomu sa predsedníctvo domnieva, že sú potrebné ďalšie rokovania.
21. Návrh predsedníctva týkajúci sa hlavy I obsahuje všeobecné ustanovenia týkajúce sa účelu, rozsahu pôsobnosti a vymedzení pojmov. Zohľadňujú sa v ňom navrhnuté opravy a niektoré pripomienky delegácií. Vyjasnili sa viaceré vymedzenia pojmov a doplnilo sa vymedzenie pojmu „osoba organizujúca prepravu“. Z rokovaní o návrhu v pracovnej skupine pre životné prostredie 17. mája nevyplynuli žiadne ďalšie prvky k pripomienkam, na základe ktorých predsedníctvo vypracovalo uvedené návrhy.
22. Prebiehali práce na hlave II v snahe začleniť do nej opravy navrhnuté delegáciami, ako aj návrhy na zmeny, ktoré vznikli na základe konsenzu. Tie sa týkajú najmä lehoty na preskúmanie všeobecného oznámenia, ako aj lehôt na vydanie predbežného súhlasu.

Delegácie počas rokovaní uviedli, že táto oblasť ich veľmi znepokojuje, keďže nové pravidlá považujú za príliš veľkú záťaž. Viacero členských štátov sa stotožnilo s myšlienkou, že používanie nového elektronického systému by nevyriešilo časové nároky na kontakty medzi stranami ani otázku času, ktorý príslušné orgány potrebujú na preskúmanie spisu a oznamovateľa na zaslanie požadovaných dokumentov.

Predsedníctvo považuje túto tému za prvoradú, keďže uvedený postup je jadrom revízie nariadenia, pokiaľ ide o úlohy príslušných orgánov poverených jeho uplatňovaním. Kompromisný návrh hlavy II bol vypracovaný s ohľadom na uvedený cieľ.

Okrem toho sa predsedníctvo domnieva, že je potrebné ďalej rokovať o týchto bodoch:

- rozhodnutie nepokračovať v konaní by mohlo byť pre príslušný orgán jednou z možností, a nie povinnosťou – tým by sa otvorila možnosť viacerých kôl rokovaní s oznamovateľom bez toho, aby sa zvýšila pracovná záťaž jednotlivých aktérov,
- v snahe nezvyšovať záťaž podávaním viacerých spisov by sa mohlo uvažovať o znížení pravdepodobnosti vydania rozhodnutí o nepokračovaní skúmania v prípade nevyhovenia žiadosti a to tak, že by sa táto možnosť vyhradila len pre orgány miesta odoslania alebo určenia,
- a napokon, tichý súhlas príslušného orgánu miesta odoslania by sa mohol považovať za delený pri súčasnom splnení dvoch podmienok: predchádzajúce vydanie jeho rozhodnutia v náležitej forme a jeho overenie finančnej záruky alebo rovnocenného poistenia.

Návrhy týkajúce sa hlavy I a II, ktoré rozošle predsedníctvo, sa už teda budú považovať len za príspevok k práci na návrhu nariadenia, ktorá bude pokračovať počas českého predsedníctva.

IV. ZÁVER

23. Predsedníctvo sa domnieva, že činnosť počas jeho mandátu umožnila významnou mierou objasniť návrh nariadenia o preprave odpadu a bude základom hlbšej diskusie o návrhu.

24. Francúzske predsedníctvo sa zaväzuje, že bude úzko spolupracovať s nadchádzajúcim českým predsedníctvom v snahe zachovať kontinuitu. Predsedníctvo by takisto chcelo poďakovať Komisii za spoluprácu a podporu, ako aj za poskytnuté neoficiálne dokumenty a členským štátom za ich nasadenie a súčinnosť.
25. Výbor stálych predstaviteľov sa na záver vyzýva, aby vzal na vedomie túto správu predsedníctva o pokroku a zaslal ju Rade pre životné prostredie, ktorá bude zasadať 28. júna 2022.
